

nr	Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanekud ja selgitused	Haridus- ja Teadusministeeriumi seisukoht	Töörühma kokkulepe, eriarvamused
1.	Koolitoit. Koolilõuna toetust antakse 175 eurot statsionaarse õppe õpilase kohta. 24,8 mln (<i>RM esialgsete andmete kohaselt</i>) Eeldatav vajadus koolitoidu vahendite katteks riigi tasandil 44,6 mln (ei sisalda koolieelsete lasteasutuste toidukulu) Koolieelsete lasteasutuste toidukulu katmise vajaduse saab arvutada aluseks võttes toidukulu piirmäära sõime ja lasteaiarühmaelastele korrutades selle laste arvuga. Täiendav vajadus riigi tasemel 19,8 mln Näiteks Tallinna täiendav vajadus 9,2 mln Toidukulu piirmääraks sõimerühmaelisel lapsel 2,70 ja lasteaiarühmaelisel lapsel 3,00 eurot päevas.	Koolilõuna on hariduse abiteenus, mille kulud kaetakse nii riigi toetusest, kohaliku omavalitsuse tulubaasist ja lapsevanema osalusest. Riigieelarvest on koolilõunaks arvestatud 2024. aastaks kohalikele omavalitsustele 24,4 mln €, erakoolidele 2 mln €, riigi üldhariduskoolidele (sh HEV koolid kaetakse terve päeva maksumus) 3,3 mln € ja kutsekoolidele 2,8 mln €. Lisaks saavad omavalitsused taotleda täiendavat toetust koolipiimale, puuviljale ja mahetoidule. KOV saldoandmike kuludest lähtuvalt oli kogu koolitoidu (sh hommikupuder, koolilõuna, pikapäevarühm jm) kulu õppuri kohta 2023. aastal keskmiselt 1,86 eurot. Seisukoht: Mitte suurendada toetust.	Kokkuleppele ei jõutud.
2.	Koolieelsete lasteasutuste õpetajate toetus Riigiraha 31.12.22 andmetel seisuga 31.01.2023 2022. a 11 kuu kohta on tuletatud õpetajate tööjõukuluks koos maksudega 158,17 mln eurot, lisades 2023. aastaks + 23,87% saame täiendavaks tööjõukuluks 37,75 mln eurot. Riigiraha 31.12.23 seisuga tööjõukuluks koos maksudega 192,6 mln eurot. +6,6% tõusuga on täiendavaks tööjõukuluks 12,71 mln eurot.	Kohalike omavalitsuse üksustele on 2024. aastal eraldatud täiendavalt 1 miljon eurot koolieelsete lasteasutuste õpetajate palgatoetuseks, kokku 16 mln eurot. Seisukoht: ettepanek viia toetus KOV tulubaasi alates 2026. aastast juhul kui ELVL võtab kollektiivlepingu läbirääkimise osapoole rolli alushariduse õpetajate palga osas.	Töörühm nõustub ettepanekuga viia koolieelsete lasteasutuste õpetajate toetus KOV tulubaasi alates 2026. aastast. Läbirääkimisi tuleb jätkata selles osas, millise metoodika alusel toetus tulubaasi läheb.

	Täiendava toetuse vajadus kokku 2023 ja 2024. a eest kokku 34,46 mln. Toetus peab suurenema ja olema kasvavas sünkroonis õpetaja alampalgaga. Lasteaiaõpetajate palgatoetuse arvestuse muutmine, s.h võrdsetel põhimõtetel toetus kõigile omavalitsustele (praegu osad KOVid toetust ei saa). 2025.a 34,46 mln 2026.a 36,87 mln 2027.a 39,08 mln 2027.a 39,07 mln Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus on ette nähtud lasteaiaõpetajate ja tugispetsialistide tööjõukulude katmiseks või tugiteenuste kättesaadavuse tagamiseks. Arvestades VV otsuseid õpetaja töötasu alammäära kiirel kasvul ja kehtestatud nõuet kohalikele omavalitsusele toetuse saamiseks on tänane toetuse osakaal kogukuludest minimaalne ja toetuse suurendamine selles osas väga vajalik. Lasteaedades töötavate tugispetsialistide arvestuslik tööjõukulu oli 2022. a 11,94 mln eurot, lisades 2023. aasta tööjõukulule juurde +23,87% ehk 2,85 mln eurot. Seisuga 31.12.2023 tööjõukulu koosmaksudega 16,19 mln lisades juurde + 6,6% saame täiendavaks koormuseks KOV eelarvetele 2024.a + 1,07 mln		
--	---	--	--

	Täiendava toetuse vajadus 2023 ja 2024.a eest kokku 3,92 mln eurot																																															
3.	Huvitegevuse ja huvihariduse toetus Taastada 2021. aasta tase 14,25 mln eurot, millele liidetud 2023.a arvestuslik inflatsiooni määr 8 %. Kokku 15,4 mln eurot. Täiendava toetuse vajadus on 5,15 mln eurot	2024. aastal eraldatakse kohalikele omavalitsustele huvihariduse ja -tegevuse toetust 10,25 mln eurot. Huvihariduse ja – tegevuse korraldus on seaduse järgi kohalike omavalitsuste ülesanne ja nimetatud toetus moodustab vaid osa kogu kohalike omavalitsuste huvihariduse ja tegevuse toetusest. Seisukoht: toetust ei suurendata. Ettepanek viia toetus tulubaasi alates 2026. aastast, mil jõustub huvihariduse seadus, mis sätestab kriteeriumid kvaliteetsete teenuste osutamiseks.	Töörühm nõustub toetuse KOV tulubaasi viimisega, kuid läbirääkimisi tuleb jätkata selles osas, millise metoodika alusel toetus tulubaasi läheb.																																													
4.	Haridustoetuse õiglane jaotus. Õpilaste arvu kasvuga kaasnevad KOVile täiendavad kulud nelja kalendrikuu osas (sept - dets), sh tuleb vaadata üle HEV laste rahastus, sest puudutab ka neid, sest tuge vajavate laste arv tavaliselt septembris oluliselt suurem. Andmed, mis võetakse eelmise aasta novembri seisuga on hoopis teised (s.h HEV lapsed) kui need, mis on uue õppeaasta alguses. Lisatud Rae VV näide põhjenduseks, so koos õpilaste arvu kasvuga ja täiendava KOV kuluga (13.12.22)																																															
	<table><tr><td></td><td></td><td>pearaha</td><td>õp.tööjõu</td><td>juhtide</td><td></td><td>õppevahe</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td>4 kuud</td><td>kulu</td><td>palk</td><td>koolitus</td><td>ndid</td><td>kooliõuna</td><td></td></tr><tr><td>aasta</td><td>õpilased</td><td>sept.-dets</td><td>4 kuu summa</td><td>30,66667</td><td>4</td><td>19</td><td>75</td><td>kokku</td></tr><tr><td>2021</td><td>202</td><td>549</td><td>110 965</td><td>6 195</td><td>808</td><td>3 838</td><td>15 150</td><td>136 956</td></tr><tr><td>2022</td><td>144</td><td>590</td><td>84 912</td><td>4 416</td><td>576</td><td>2 736</td><td>10 800</td><td>103 440</td></tr></table>			pearaha	õp.tööjõu	juhtide		õppevahe					4 kuud	kulu	palk	koolitus	ndid	kooliõuna		aasta	õpilased	sept.-dets	4 kuu summa	30,66667	4	19	75	kokku	2021	202	549	110 965	6 195	808	3 838	15 150	136 956	2022	144	590	84 912	4 416	576	2 736	10 800	103 440		
		pearaha	õp.tööjõu	juhtide		õppevahe																																										
		4 kuud	kulu	palk	koolitus	ndid	kooliõuna																																									
aasta	õpilased	sept.-dets	4 kuu summa	30,66667	4	19	75	kokku																																								
2021	202	549	110 965	6 195	808	3 838	15 150	136 956																																								
2022	144	590	84 912	4 416	576	2 736	10 800	103 440																																								

5.	Tervisliku koolilõuna toetuse suurendamine kuni kahele eurole. Antud ettepanek oli ELVL HNT töörühma ettepanek 2023.a RE läbirääkimisteks: Kasvav inflatsioon, sh toidukaupade hinnatõus ei võimalda kehtiva (alates 01.01.2018) ühe euro suuruse toetuse juures õpilase kohta ühes õppepäevas enam pakkuda kvaliteetset ja täisväärtuslikku koolilõunat. (Koolitoidu Liidu ettepanek ühe koolilõuna hind 1,5 eurot ja alla 100 õpilasega koolis 1,8 eurot). NB! 2025. a suvest on plaanis kehtestada uus määrus koolitoidule, mille kohaselt kvaliteetne toit on prioriteet ja selle pakkumiseks välja arvutatud hind ca 1.50, mis kallineb ca 14 % veel. Koolis – 1 euro asemel 2 eurot tähendab lisarahastuse vajadust ainult Tallinnas 8,06 mln eurot		
nr	Ministeeriumi ettepanekud ja selgitused	ELVL seisukoht	
6.	Haridus- ja Teadusministeeriumi prioriteet eelarve läbirääkimistel on õpetaja keskmise töötasu kasv ja õpetajate töötingimuste parandamine. Haridusvaldkonna arengukavast lähtudes on üldhariduskoolide õpetajate töötasu eesmärgiks jõuda vähemalt 120% eesti keskmisest palgast.	Toetame õpetaja keskmise palga tõstmist 120%-le riigi keskmisest, kuid selle eesmärgi täitmine peab olema riigi poolt tagatud piisava rahalise kattega kas läbi haridustoetuse või KOV tulubaasi. Üldhariduskooli õpetaja palgakasv ei tohi tulla teiste haridusvaldkondade (sh alusharidus ja huviharidus) arvelt. Tuleb arvestada, et üldhariduskooli õpetaja palgakasvuga kaasnevad palgakasvu	Töörühma kokkulepe on olemas eesmärgis (tõsta õpetaja palk 120% riigi keskmisest), jätkuvad läbirääkimised, kuidas selle eesmärgini jõuda.

		ootused ka teistel haridusvaldkondade (kutsehariduse, alushariduse ja huvihariduse) õpetajatel. Toetame diferentseerimisfondi kasvu 20%-lt 25%-le.	
--	--	--	--